

תאריך: 16/01/2022

לכבוד:

דורית זיס, מנהלת מחוז צפון, המשרד להגנת הסביבה
שלמה כ"ץ, מנהל מחוז חיפה, המשרד להגנת הסביבה
הראל גל, מנהל אגף איכות המים, רשות המים

הנדון: סגירת מפעלי נחלי מנשה עקב זיהום סביבתי

סימוכין: "מפעל ההחדרה נחלי מנשה - דו"ח מעקב איכות המים לשנת 2019-2020"

1. בתאריך 24/12/21 בעת אירוע גשם, משרד הבריאות הנחה את מקורות לא לקלוט את מי נחלי מנשה להחדרה, עקב ממצאים של זיהום בנחלים, זאת לאחר שהמים הופנו להחדרה לראשונה בחורף זה 3 ימים קודם לכן.
 2. בחורף הקודם הוחדרו רק 7.1 מלמ"ק מי נחלים לעומת 13.1 מלמ"ק ב-2019, לאחר שבשיא החורף נחסמה למשך שארית העונה הכניסה מנחל תנינים, שמהווה את מקור המים העיקרי להחדרה. סיבת הסגירה הייתה גם אז אירוע זיהום.
 3. מצב זה של זיהומים חוזרים ונשנים מאותם מקורות ידועים מסכן את המשך פעילות המפעל, שהושקעו בו כספי ציבור רבים ויש לו חשיבות רבה למשק המים הישראלי.
 4. דווח ע"י פקחי רט"ג כי מקורות הזיהום העיקריים הינם משלושה סוגים:
 - מספר גדול של רפתות באגני הניקוז של הנחלים, המזהמות את הנחל ע"י תשטיפים עיליים או אי-שאיבת בורות השפכים. יש לציין כי אישור הקמת הרפתות הותנה בכך שהרפתות ידאגו לטיפול הולם שימנע זיהום הנחל.
 - המאגרים עין השופט וגלעד, העלולים לגלוש לנחל תנינים.
 - תשתיות ניקוז וביוב לא תקינות בישובים כפר קרע (מועצה מקומית כפר קרע) וכפר מועאווייה (מועצה מקומית בסמ"ה).
- רשימת המפגעים העיקריים שטיפול בהם עשוי למנוע את סגירת ההחדרה, מצורפת כנספח א'.
- מידע מפורט יותר ניתן למצוא בדו"ח שבסימוכין.
5. אבקש את מעורבותכם המידית לתיקון מצב מעוות זה והצלת מפעל המים.

בכבוד רב,

ד"ר שי עזרא

מנהל יחידת איכות ומשאבי מים

העתק:

לילה יעקב, מהנדסת בריאות הסביבה, מחוז מרכז
גיא רשף, מנהל אגף איכות המים, רשות המים
רביע אגבריה, מנהל אגף ביו, רשות המים
זאב אחיפז, המשנה למנהל הרשות, רשות המים
קליגר רואי, יחידה מרכזית לאכיפה וחקירות, משרד החקלאות ופיתוח הכפר
עו"ד פראס בדחי, מועצה מקומית כפר קרע
ריאד כאמל כבהא ראשה מועצה מקומית בסמ"ה
יובל סבר, רשות הטבע והגנים
דני סופר, סמנכ"ל תפעול ואחזקה, משנה למנכ"ל, מקורות
מוטי שירי, סמנכ"ל הנדסה וטכנולוגיה, מקורות
יוסי יעקבי, ס. סמנכ"ל הנדסה, מקורות
קרלוס פרסיה, מנהל מרחב מרכז, מקורות
יובל סימון, מנהל אחזקה צפון ירקון, מקורות
פיני ליטמן, מהנדס איכות מים מרחב מרכז, מקורות
מירב מגל, מנהלת מח' הגנת הסביבה, מקורות
שטרסלר לילך, מהנדסת איכות מים, מרחב מרכז, מקורות

נספח א': רשימה חלקית של המפגעים הסביבתיים העיקריים הגורמים לזיהום של נחלי מנשה, לפי פקחי רשות הטבע והגנים:

נחל תנינים

- בעין השופט – מאגר שפכים ושפכי רפת עלול לגלוש לנחל. הישוב אמור להתחבר למט"ש מבוא כרמל.
- מאגר גלעד- קולחים שניוניים תעשייתיים ושטפונות, עלול לגלוש לנחל. יש לבטל המאגר כמאגר שיטפונות ואז הסיכוי שיגלוש ירד.
- רפת בשר של עקיבא ביישוב עמיקם- תשטיפים בזרימה עילית מגיעים לנחל.

נחל עדה

- רפת רגבים בתוך הישוב רגבים- רפת חלב גדולה שעברה רפורמה. הגלישות מתרחשות כאשר לא מגיעות ביוביות בזמן מהמטב"ח.

נחל ברקן

כפר מאעוויה

- ישנן הרבה רפתות חלקן לא מוסדרות, בתשטיפים לנחל.
- אין מערכת ניקוז עירונית נפרדת מהביוב, והמערכת לא עומדת בספיקות.
- קו ביוב ממאעוויה עד כפר קרע: חלק מהקו בתוך הנחל, חלק צמוד לנחל. הקו מזרים גם מי ניקוז ולכן הספיקה גבוהה מהתכן. תחנת הביוב "אל חווארנה" לא מסוגלת לעמוד בתוספת הגשם.

כפר קרע

- בכפר קרע אין מערכת ניקוז עירונית נפרדת מהביוב.
- "אל נזה" - תחנת ביוב של כפר קרע בלבד, התחנה לא עומדת בעומס הגשם וגולשת לנחל.
- קו ביוב מבסיס "רגבים", מתחבר לקו ביוב של הישוב רגבים: נכנס גשם לקו. הקו עצמו גולש לנחל כאשר יש עומס גשם.
- רפת כפר גליקסון- בכל אירוע גשם מוזרמים תשטיפים לתעלה שמגיעה לנחל ברקן. הגלישות מתרחשות כאשר לא מגיעות ביוביות בזמן מהמטב"ח.

נחל משמרות

- רפת בשר כפר פינס: חצרות קיץ לא מנוקות לפני החורף. הזבל נשטף עם הגשם לנחל.

